

Abyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirtaksstjóri: Kjetil Dahl
Ljósmyndari: Kjalmar Lindenskov

Bláblók: Randi Jacobsen - Dagur
Joensen - Tórtinn Smith -
Hilmar Jan Hansen -
Justinus Eldesgaard

Útgevandi: P/T Sosialurin
Úppseting: P/T Sosialurin
Prent: P/T Pressan 1991

Bústaður: Argjavegi 28
Argjum
Telefon: 11820

Postaður: Postsmoga 76
110 Tórshavn
Telefax: 14720

Tingmenn og samgongur

VIT eru nú farin inn í eitt nýtt ár við stórar óvissur um útlitið hjá okkum øllum, ið vónandi skulu halda fram við at búleikast á hesum klettum. Óvissan snýr seg ikki bert um búskaparvæðingar men so sanniliga eisini um veðurváðirnar, nú ódnirnar aftur eru farnar at herja. Veðrið kunnu vit lítið annað gera við enn at royna at forða fyrri teimum ringastu avleiðingunum. Sama kann helst eisini - tíanverri - sigast um búskaparligu vánirnar fyrri 93. Ella kanska eru tað uppaftur ringari. Tí har sýnist sum um vit heldur ikki er fyrri for fyrri at forða fyrri teimum ringastu avleiðingunum.

NÚ er ikki rætt at fara inn í eitt nýtt ár bara við svartskygni og dýrum vónum. Tí hvussu svart enn sær út, so mugu tað vera glottar at finna. Og tað eru tað so avgjørt eisini. Men vit eiga og mugu eisini vera realistisk, tá vit skulu meta um hetta árið vit nú eru farin inn í. Betur fyrirvarin enn eftirsarin kemur eisini í hesum forinum til sín rætt.

ORÐIÐ realistisk hevur verið nógv brúkt í seinastuni, serliga í sambandi við figgjarglógina fyrri 1993. Tað var eitt krav frá donsku stjórnini fyrri at veita okkum 500 mill. kr. í láni, at vit fingu eina realistiska figgjarglóg. Nú er hon so samtykt, men kortini hoyra vit, at hon er ikki realistisk. Málið snýr seg m.a. um tað nógv umrøddu lønarlækkjinga ella -sparingina, sum onkur nevni hana. Soleingi henda ikki er komin upp á pláss ber ikki til at tosa um eina realistiska figgjarglóg hava fleiri tingmenn og landsstýrisfólk víst á í seinastuni.

NÚ vóru hvørki lögmaður ella figgjarmálaráðharrin við til at viðgera figgjarglógargruppskotið, tá tað varð til 2. viðgerð. Vanliga plagur ein onnur viðgerð heldur ikki at hava so nógv upp á seg, men hesaferð var øðrvísi. Og tað bendi eisini tað drúga orðaskiftið á.

VANLIGI føroyingurin stendur nú spyrjandi. Er figgjarglógin realistisk ella ikki? Hetta er tann stóri spurningurin, sum vónandi eisini fer at verða svaraður av bæði figgjarmálaráðharranum og lögmanni samfelagshjólina - eftir jólahalguna - so smátt eru farin í gongd aftur. Hvat sigur okkara figgjarmálaráðharrin til úttalilsini hjá fleiri av samgongulimumunum, at figgjarglógin er heilt órealistisk, tí nógvur av inn-tøkunum, sum eru settar á hana, enn ikki eru komnar upp á pláss?

TAD er sunt og gott at tað er eitt livandi og breitt orðaskifti eisini innanhygis í eini samgongu. At samgongulimir tora at havast at sínum egnum, at teir ikki eru bagnar fyrri at koma fram við meiningum, hóast hesar kunnu ganga uppá tvør av lögdu kósini hjá eini samgongu. Men har skal so vera eitt mark kortini, skal ein samgongu í heila tikið virka eftir ætlan. Neyvan kann nakar flokkur siga seg frian fyrri at hava tingmenn, sum í einum ella øðrum máli hava sett seg á bakbeini og roynt at tvinga sitt sjónarmið fram, nakað, sum í fornum kann líkjast einum vetorætti.

LÍTA vit bert fá ár aftur í tíðina, so minnst vit, hvussu tann eini fólka-floksmaðurin aftur og aftur hevði sínar støður í samgongu við aðrar flokkar, støður, sum oftani beinleiðis í andstöðu til ta samgongu, hann nú var farin inn í.

Tað var táverandi blaðstjórin á Dagblaðnum. Nú sýnist sum um at ein av partamonnum hansara, fyrrverandi Fiskasølustjórin hevur tikið upp henda leiklutin og tað í ólukkumát. Hesin tingmaður skal sjálvsagt hava rætt til at brúka sín demokratiska rætt til eina og hvørja tíð at siga sína hugsan. Men er tað so, at henda hansara hugsan aftur og aftur gongur tí samgongu, sum hann er farin uppi, ímóti, so má tað fáa avleiðingar so ella so. Júst hesar tíðirnar krevja av einum stýri, at tað fungerar.

UTTAN mun til hvørja áskoðan vit hava um ein undirsjóvartunnal so er tað burturvið at gera henda til ein kardinal-spurning, nú ein heil figgjarglóg skuldi samtykkjast. Hvat hendir, um allir tingmenn, hvør í sínum lagi, fara at gera hjartamáli síni til kardinalspurningar! Ja at brúka vetorætt í máli, har teir eru sannførdir! Tá verður ómøguligt at hava eina samgongu. Harvið er ikki sagt, at ein skal varðveita eina samgongu fyrri einhvønn pris. Metast má bara um, hvør hesin prisur er.

MEGNAR fólkaflokkurin ikki at fáa sínar tingmenn at samstarva og at arbeiða í eini samgongu við javnaðarflokkin, so eigur hesin at taka avleiðingarnar av tí og finna aðrar samarbeiðspartnarnar. Skal henda samgongan halda fram í 93 er tað tí tvingandi neyðugt, at fólkafloksleiðslan fær hesi viðurskipti upp á pláss. Við hesum er ikki sagt, at allir tingmenn í eini samgongu blint skulu fylgja stýrandi landsstýrismanninum. Tað er tvørturímóti skyldan hjá tingmanninum at vera á varðhaldi, so teir stýrandi ikki misbrúka sitt álit. Men her má vera eitt mark. Og tað sýnist ikki vera so sum at Birgir

Danielsen kennir hetta markið.

TAD kann eisini sýnast ógvuliga löggið fyrri ikki at siga láturligt, tá hesin sami maður, sum í veruleikanum øll hesi seinastu 20 árin, nærum einsamallur hevur stýrt øllum útviklingi í hesum landi - tað veri seg á bankakøinum, á framleiðslusíðuni bæði á sjógv og á landi og á marknaðinum - nú bráðliga ikki bert tváar sínar hendur og gevur øllum øðrum skyldina fyrri allar ólukkurnar, men nú stígur fram sum sjálvur rættvísins apostol - hann, sum nú bráðliga skal læra allar aðrar, har skápið skal standa. Er hetta ikki ov-boðið!

VÓNANDI fara hansara floksfelagar og ikki minst samgongufelagar í Tinganesi og á lögtingi ikki at góðtaka, at hesin eini tingmaðurin sleppur at koyra sitt "løb" í einum og øllum máli. Fortíð hansara innan bæði banka og vinnulívsverðina borga annars ikki fyrri, at hansara sjónarmið eru tey bestu og einastu røttu. Tá er so lætt at verja seg og siga, at tað, sum hendir í banka og vinnulívsverðini er bara spegilsmyndin av gongdini í samfelagnum annars.

TAD kundi verið, at sakin varð tann øvugt, nevnliga hon, at gongdin í samfelagnum hevur lagað seg eftir avgerðunum, sum tiknar eru í banka- og vinnulívsverðini hjá m.a. harra Birgiri Danielsen. Og helst eru tað tey, sum vilja vera við, at so er. Spall at útvarpsmaðurin ikki var eitt sindur meira ágangandi og borandi, tá sami tingmaðurin sum ársins nýggjársgestur slapp at fara fram síni egnu sjónarmið um eitt og annað og har ábyrgdin alla tíðina varð plásarað aðrastaðni enn hjá sær sjálvum.

Rentan lækkar neyvan

Hóast tað at landsins myndugleikar fleiri ferðir í seinastuni inniliga hava heitt á peningastovnamir í Føroyum um at vera við til at bera ein størri part av kreppuni við eitt nú at lækka rentuna, so bendir nógv á, at rentan verður neyvan lækkað. Sosialurin hevur fingið upplýst, at

fleiri av peningastovnum vóru komnar ásamt um at lækka rentuna eitt nú til sethús einstaðni millum 1,75% og 2,5%. Sambært keldum blaðið hevur tosað við er tað Sjóvinnubankin, sum ikki vil ganga við til at lækka rentuna. Hesi tíðindi hava vit tó ikki fingið váttat

enn.

Tað var landsstýrið, sum legði upp til, at bankarnir skuldu lækka rentuna, tá tað spældi út við, at tað var at tosað við í sambandi við hækkan av rentuskattinum. Tá peningastovnamir kortini ikki lótu við seg koma fyrri jól, tá seinasta hond varð l o g d á figgjarglógargruppskotið varð rentuskatturin hækkaður upp í 18%.

Hvat viðvíkur fólki, sum hava dýr sethúsálán, koma hesi tíðindi alt annað enn væl við. Sum er koma tey at missa 2% av frádráttinum í skattinum uppá sethúsálán. Landsstýrið hevur avgjørt, at rentufrádrátturin skal lækkast úr 42 niður í 40%.

jan

Gevið bornum HJÁLMI!

Børn duga ikki so væl at taka hendurnar fyrri seg, detta tey á súklu.

VERJIÐ HOVDIÐ!

Ringið!
- og vit skriva
11820

Kunngerð frá Prísráðnum

Við heimild í lógtingslóg nr. 25 frá 13. mars 1992 um príseftirlit verður príssteðgur fyrri fylgjandi vørusløg og vøruúrdráttir lýstir at koma í gildi frá hósdegi 17. des. 1992 kl. 00.00 til mikudag 31. mars 1993 kl. 24.00.

Hetta tíðarskeiðið verður hvørki loyvt heilsølum ella smásølum at hækka söluprísir á matvørum, vør-um til reingerð og vask, klæðnavør-um, fótúnaði og gassolju til sethúshita.

Undantikið hesum eru prísbroytingar, ið standast av almennum gjöldum.

Prísráð Føroya
16.12.92